

Урок № 24

Форми

До підручника
«Інформатика. 9 клас»
авторів Олени Бондаренко, Василя Ластовецького,
Олександра Пилипчука, Євгена Шестопалова

Форми

На уроці ми дізнаємося:

- Що таке форма
- Як створювати форму
- Як редагувати форму
- Які є елементи форми
- Як працювати із записами

Поняття форми

Призначення та засоби створення

Форма — інструмент, що має вигляд бланка для перегляду, заповнення й редагування вмісту таблиць та перегляду результатів запитів.

Для створення форми можна скористатися одним із засобів у групі інструментів **Форми** на вкладці **СТВОРЕННЯ**.

Майстер форм ставить докладні питання про записи, поля, макет, формат.

Завдання:

Порівняй форму з таблицею:
у яких ситуаціях кожен із цих
інструментів буде ефективнішим.

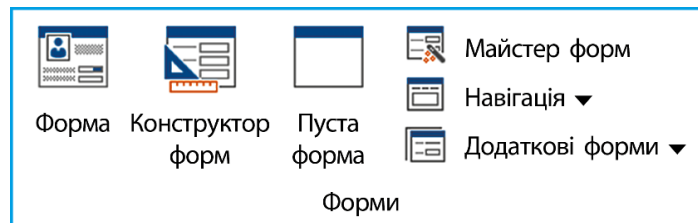
Чому автоматизований інструмент (майстер) може створити кращу форму, ніж ручне налаштування?

Створення форми

Алгоритм дій

Щоб **створити форму**, потрібно:

- 1) натиснути кнопку **Майстер форм** і вибрати таблицю або запит;
- 2) кнопкою «>» вибрати поля, які міститиме форма;
- 3) у наступному вікні вибрати варіант розміщення об'єктів;
- 4) змінити, якщо потрібно, назву форми та вибрати дії;
- 5) натиснути кнопку **Готово**.

Який із кроків найбільше впливає на зручність користування формою? Поясніть.

Результат створення

Збереження

Результатом виконаних дій буде збережена форма.

Під заголовком **Форми** в **Області переходів** у вікні **Усі об'єкти** з'явиться її назва.

Як організація об'єктів у базі даних впливає на швидкість роботи користувача?

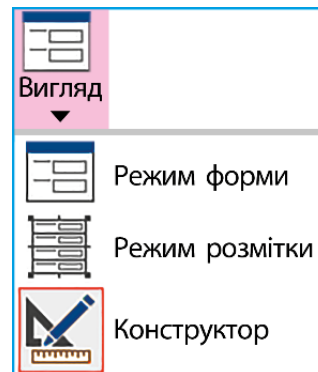
Редагування форми

Режими

Розташування, розміри та налаштування об'єктів форми можна змінити:

- у режимі розмітки (макета)
- у режимі конструктора

Режими вмикаються командами контекстного меню або кнопкою **Вигляд**.

У якому випадку доцільніше використовувати режим конструктора, а не режим розмітки?

Редагування підписів

Особливості редагування

- Підписи не виводять даних із БД, а лише містять пояснювальний текст
- Текст підпису можна довільно змінити
- Можна встановити формат (колір, накреслення, вирівнювання, заливку тощо)
- Щоб видалити підпис, потрібно вибрати його й натиснути **Delete**
- Редагування чи видалення підпису не впливає на працездатність форми

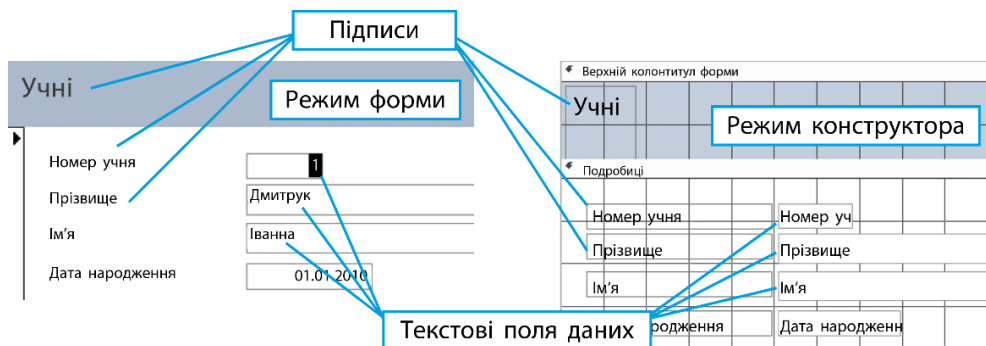
Чому розробники відокремлюють підпис від даних?
Які це дає переваги?

Текстові поля даних

Редагування даних

- У режимі форми й режимі розмітки текстове поле виводить дані
- У режимі конструктора — назву поля таблиці чи запиту
- Зміст даних змінити неможливо
- Можна здійснити форматування тексту
- Можна змінити розташування й розміри

Чому в режимі конструктора не відображаються самі дані?

Оформлення форми

Структура та особливості оформлення

Форма може мати область даних, заголовок, примітку. Ці частини залишаються видимими. У заголовку зручно розмістити назви стовпців.

Щоб **змінити зовнішній вигляд форми**, потрібно:

- 1) відкрити форму в режимі конструктора;
- 2) змінити розміри вікна форми;
- 3) розширити область заголовка або примітки;
- 4) додати зображення.

Як правильне оформлення форми може вплинути на кількість помилок при введенні даних?

Які елементи оформлення є доцільними, а які можуть заважати роботі?

Елементи користування формою

Керування записами

Запис: ◀ 1 з 5 ▶▶▶ Без фільтра Пошук

Елемент	Дія
◀	Перехід до першого запису
▶▶	Перехід до останнього запису
▶	Перехід до наступного запису
◀	Перехід до попереднього запису
▶▶▶	Створення нового запису

Елемент	Дія
1 з 5	Параметри поточного запису (тут: перший із п'яти)
Пошук	Рядок пошуку (автоматично відшукує уведені значення в даних)
Без фільтра	Інформує про наявність увімкненого фільтра
Відфільтровано	

Які з цих елементів є критично важливими, а без яких можна обійтись?

Додавання записів

Алгоритм дій

Щоб додати новий запис, потрібно:

- 1) натиснути кнопку створення нового запису;
- 2) ввести дані;
- 3) перейти до іншого запису;
- 4) дані буде внесено у відповідні таблиці.

Завдання

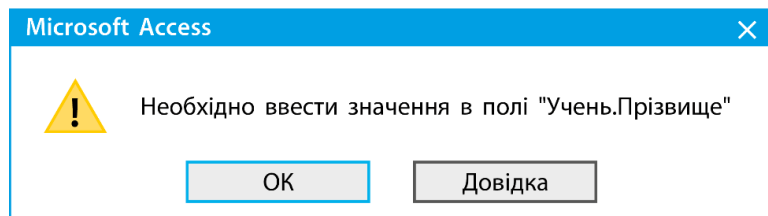
Уявіть, що ви тестуєте бази даних. Придумайте спосіб «зламати» форму (ввести такі дані або виконати такі дії), щоб запис не зберігся або зберігся неправильно. Опишіть свій сценарій.

Контроль даних

Повідомлення про помилку

Якщо буде виявлено проблеми, з'явиться повідомлення.
Наприклад, не заповнено обов'язкове поле.

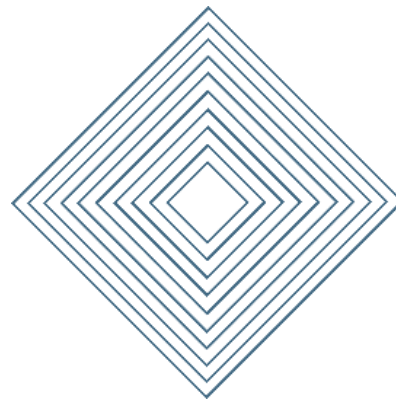

Після цього слід виправити дані й повторити спробу.

Завдання:

Уявіть себе розробником.
Як можна змінити
повідомлення про
помилку, щоб користувач
одразу зрозумів, що саме
потрібно виправити.
Наведіть свій варіант
повідомлення.

Вправа 24

Виконайте вправу 24
за підручником
або в робочому зошиті

Підсумки теми

Ключові поняття

1. Форма
2. Майстер форм
3. Вибір полів і джерела даних
4. Режими: форма / конструктор
5. Запис

Ми навчилися

1. Створювати форму
2. Редагувати форму
3. Додавати записи

Домашнє завдання

1. Опрацювати § 24.
2. Дати відповіді на питання для самоперевірки 1–6.
3. Пройти тест за QR-кодом або посиланням rnk.com.ua/112944.

